

ใบความรู้สำหรับนักเรียน
พระราชประวัติและพระราชนิพนธ์
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นพระราชธิดาองค์ที่สองในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระนามเดิมว่า **สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนราชสุดาภิวัตน์นาคอุโลสภา** ทรงพระราชสมภพเมื่อวันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๑๘ ณ พระที่นั่งอัมพรสถานพระราชวังดุสิต และมีพระนามที่บรรดาข้าราชการบริพารเรียกกันทั่วไปว่า “ทูลกระหม่อมน้อย”

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงเริ่มการศึกษา ระดับอนุบาลที่โรงเรียนจิตรลดา เมื่อทรงเรียนจบชั้นประถมศึกษาตอนปลายได้ทรงสอบร่วมกับนักเรียนทั่วประเทศโดยใช้ข้อสอบกระทรวงศึกษาธิการ ทรงสอบได้ที่หนึ่งได้คะแนนสูงสุดทรงพระปรีชาสามารถในวิชาแทบทุกด้าน เช่น ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ไร่ไทย ดนตรีไทย และวาดเขียน เป็นต้น นอกจากนี้ยังโปรดทรงหนังสือมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์และทรงพระปรีชาสามารถในทางร้อยแก้วและร้อยกรองอย่างยิ่ง ทรงเริ่มพระราชนิพนธ์ตั้งแต่พระชนมายุได้เพียง ๑๒ พระชันษาเป็นต้นมา บทพระราชนิพนธ์เหล่านี้ได้รับการตีพิมพ์แพร่หลายในหนังสือหลายเล่ม เช่น “อยู่ธยา” “เจ้าครอกวัดโพธิ์” “ศาสนาเกิดขึ้นได้อย่างไร” เป็นต้น บทพระราชนิพนธ์ที่รู้จักกันดีในปัจจุบันคือ “พุทธศาสนสุภาษิต คำโคลง” ซึ่งทรงถอดมาจากภาษาบาลี และ “กษัตริยานุสรณ์” ซึ่งทรงทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ประจำปี ๒๕๑๖ (ขณะนั้นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระชนมายุเพียง ๑๘ พระชันษา)

ด้านพระราชนิพนธ์

พระองค์โปรดการอ่านและการเขียนมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ ทรงพระปรีชาสามารถทั้งด้านภาษาไทย และภาษาต่างประเทศทั้งบทร้อยแก้วและร้อยกรอง ดังนั้นจึงทรงพระราชนิพนธ์หนังสือประเภทต่าง ๆ ออกมามากกว่า ๑๐๐ เล่ม ซึ่งมีหลายหลากประเภททั้งสารคดีท่องเที่ยว เมื่อเสด็จพระราชดำเนินเยือน ต่างประเทศ เช่น เกล็ดหิมะในสายหมอก ทศนะจากอินเดีย มนต์รักทะเลใต้ ประเภทวิชาการและ ประวัติศาสตร์ เช่น บันทึกเรื่องการปกครองของไทยสมัยอยุธยาและต้นรัตนโกสินทร์ กษัตริยานุสรณ์ หนังสือ สำหรับเยาวชน เช่น แก้วจอมแก่น แก้วจอมชน หนังสือที่เกี่ยวข้องกับพระบรมวงศานุวงศ์ไทย เช่น สมเด็จพระ กับการศึกษา สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีกับพระราชนิพนธ์กิจพระราชจริยวัตรด้านการศึกษา ประเภท พระราชนิพนธ์แปล เช่น หยกใสร้ายคำ ความคิดคำนึง เก็จแก้วประกายกวี และหนังสือทั่วไป เช่น นิทานเรื่องเกาะ (เรื่องนี้ไม่มีคติ) เรื่องของคนแขนหัก เป็นต้น

พระราชนิพนธ์เรื่องต่าง ๆ นอกจากจะแสดงพระอารมณ์ขันแล้ว ยังทรงแสดงการวิพากษ์วิจารณ์ ในแง่ต่าง ๆ เป็นการแสดงพระเมตตาส่วนพระองค์ นอกจากพระนาม “สิรินธร” แล้ว พระองค์ยังทรงใช้นามปากกาในการพระราชนิพนธ์หนังสืออีก ๔ พระนาม ได้แก่ “ก้อนหินก้อนกรวด” เป็นพระนามแฝง ที่ทรงใช้ครั้งเดียวตอนประพันธ์บทความ “เรื่องจากเมืองอิสราเอล” “แว่นแก้ว” เป็นชื่อที่พระองค์ทรง ตั้งขึ้นเอง พระองค์เริ่มใช้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ เมื่อทรงพระราชนิพนธ์และทรงแปลเรื่องสำหรับเด็ก ได้แก่ แก้วจอมชน แก้วจอมแก่น และขบวนการนกนางเขน “หนูน้อย” พระองค์ทรงใช้เพียงครั้งเดียวในบทความ เรื่อง “ป่องที่รัก” และ “บันดาล” พระองค์ทรงใช้ในงานแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

นอกจากนี้ ยังทรงพระราชนิพนธ์เพลงเป็นจำนวนมาก โดยบทเพลงที่ตั้งและนำมาขับร้องบ่อยครั้ง ได้แก่ เพลงส้มตำ รวมทั้งยังทรงประพันธ์คำร้องในบทเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้แก่ เพลงรัก และ เพลงเมนูไข่

พระราชกรณียกิจ

นอกเหนือจากพระราชภารกิจในหน้าที่ราชการ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้านต่างๆ ครอบคลุมงานสำคัญ ๆ อันเป็นประโยชน์หลักของบ้านเมืองเกือบทุกด้าน และทรงได้รับความไว้วางพระราชหฤทัยให้ทรงปฏิบัติ พระราชกรณียกิจที่ทรงสืบสานต่อจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ มอบหมายโดยเฉพาะการทรงงานด้านการบริหารองค์การ และมูลนิธิ เพื่อสาธารณกุศลทรงดำรงตำแหน่งประธานกรรมการมูลนิธิชัยพัฒนา ประธานมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล อนุปายิกาผู้อำนวยการสภาภาษาไทย รวมทั้งการเสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ และการปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ในโอกาสต่าง ๆ เช่น การพระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เข้าเฝ้าฯ การพระราชทานปริญญาบัตร การถวายผ้าพระกฐิน เป็นต้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงจัดตั้งโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนผู้ยากไร้ในชนบท โดยเฉพาะการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และแก้ไขปัญหาภาวะทุพโภชนาการ ทรงเห็นว่าเด็กจะเรียนหนังสือไม่ได้ถ้าท้องหิวหรือเจ็บป่วย จึงทรงริเริ่มโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๒๓ ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงพระราชทานพระราชทรัพย์ให้ก่อสร้างโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร ศูนย์การเรียนชุมชนสำหรับชาวไทยภูเขา ห้องเรียนเคลื่อนที่ทั้งพระราชทานพระราชทรัพย์เป็นค่าตอบแทนครูผู้สอนและทรงจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนพระราชทานเพื่อให้เยาวชนมีโอกาสได้รับการศึกษาที่เหมาะสม จะได้มีความสามารถในการพึ่งตนเอง และเป็นที่พึ่งของครอบครัวได้ในอนาคต ทรงติดตามการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริอย่างใกล้ชิดและเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในโครงการด้วยพระองค์เองเสมอ

จากการที่มีประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ทูลเกล้าฯ ถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลหรือสมทบทุนดำเนินงานโครงการพัฒนาต่าง ๆ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำเงินที่มีผู้ทูลเกล้าฯ ถวายดังกล่าวมาจัดตั้งเป็นกองทุน ทุนการกุศลสมเด็จพระเทพฯ เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชนผู้ทุกข์ยากเดือดร้อนหรือเพื่อการสาธารณประโยชน์อื่น ๆ

นอกเหนือจากงานพัฒนา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงสนพระทัยงานศิลปวัฒนธรรมไทยเป็นอย่างยิ่ง มีพระราชดำริว่าควรจะมีการถ่ายทอดงานด้านวัฒนธรรมไปสู่เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ผ่านกระบวนการจัดการศึกษาอบรมทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อให้คนรุ่นใหม่เหล่านี้ได้เรียนรู้ ตระหนักความสำคัญรักและผูกพันในศิลปวัฒนธรรมของชาติสามารถสืบทอดเพื่อการอนุรักษ์และอาจพัฒนาเป็นอาชีพได้ ทรงสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์และสืบทอดมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของไทย พระอุตสาหะในการปฏิบัติกิจการอันเป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองและประชาชนเป็นที่ประจักษ์แก่พสกนิกรทั่วหน้าจึงทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลเกียรติยศ พระเกียรติคุณ ตำแหน่งเกียรติยศ และปริญญากิตติมศักดิ์ จากสถาบัน หน่วยงานและองค์กรทั้งในราชอาณาจักรและต่างประเทศจำนวนมาก

พระราชจริยาวัตรที่ประชาชนทั่วไปได้เห็นประจักษ์ คือ พระเมตตาและความเอาพระทัยใส่ในชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีมีพระราชปณิธานที่จะช่วยเหลือผู้ที่ทุกข์ยากเดือดร้อนโดยไม่เลือกชั้นวรรณะเผ่าพันธุ์ เชื้อชาติ ศาสนาพสกนิกรต่างยกย่อง และชื่นชมในพระบารมี ดังนั้นเพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติที่ทรงมีคุณูปการต่อชาติบ้านเมืองในด้านต่างๆ มาโดยตลอด จึงมีบุคคล หน่วยงาน สมาคม และองค์กรต่าง ๆ ทั้งในราชอาณาจักรและในต่างประเทศขอพระราชทาน อัญเชิญพระนามาภิไธย และขอพระราชทานนามไปเป็นชื่อพรรณพืชและสัตว์ที่ค้นพบใหม่ในโลก รวมทั้งสถานที่ และสิ่งต่างๆ เป็นจำนวนมากเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและเป็นสิริมงคลสืบไป นอกจากนี้ยังได้ ทรงพระกรุณาฯ รับสมาคม สถาบัน และองค์กรต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นตามแนวพระราชดำริ หรือที่มีวัตถุประสงค์ ดำเนินการในเรื่องต่างๆ ที่ทรงให้การสนับสนุนซึ่งล้วนเป็นไปเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้ขาดแคลนหรือ เพื่อการสาธารณประโยชน์ไว้ในพระราชูปถัมภ์

งานอดิเรก

ยามที่ทรงว่างจากพระราชกิจ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงพักผ่อน พระอิริยาบถโดยทรงมีงานอดิเรกที่สนพระทัย หลายประเภท เช่น **ดนตรีงานศิลป์** กีฬางานสะสม การทัศนศึกษา การอ่านและสะสมหนังสือทรงมีหอสมุดส่วนพระองค์ที่จัดเก็บหนังสือหลากหลายประเภท ทั้งที่ทรงเลือกซื้อด้วยพระองค์เองและที่มีผู้ทูลเกล้าฯ ถวาย และดั่งเช่นเป็นที่ทราบกันทั่วไปว่า ทรงมี พระอัจฉริยภาพในการเรียงร้อยอักษรจึงทรง **พระราชนิพนธ์** ร้อยแก้วและร้อยกรองไว้เป็นจำนวนมาก มีทั้งประเภทบทความ เรื่องสั้น ความเรียง คำนำ บทกวี บทเพลง เรื่องแปล และสารคดี เป็นต้น รวมทั้งพระราชนิพนธ์ชุดเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศ ซึ่งเปรียบเสมือน “บันทึกการเดินทาง” ที่ให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน

ในปัจจุบัน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารียังสนพระทัยศึกษาและฝึกฝนเรียนรู้ ทักษะภาษาและวิชาการต่าง ๆ อยู่มิได้ขาด เช่นภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาจีน เทคโนโลยีสารสนเทศ ดาราศาสตร์ เทคโนโลยีชีวภาพ เป็นต้น **พระปรีชาสามารถด้านภาษา** เป็นที่ประจักษ์โดยทั่วหน้า นอกจากนี้ ยังสนพระทัยเข้าร่วมการประชุมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ทรงศึกษาดูงาน และทรงพบปะสนทนากับปราชญ์ ด้านต่าง ๆ อยู่เป็นประจำ เพื่อทรงรับความรู้ใหม่ ๆ และทันสมัยอยู่เสมอ

งานอดิเรกที่สนพระทัย

- ดนตรี
- งานศิลปะ
- พระปรีชาสามารถด้านภาษา

ใบงานที่ ๐๑ บันทึกความประทับใจ

คำชี้แจง เขียนบันทึกความประทับใจในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ที่นักเรียนรู้จัก

ความประทับใจในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การนำแนวพระจริยาวัตรไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๐๓ บันทึกวิธีการปรุงส้มตำ

คำชี้แจง เขียนบันทึกวิธีการปรุงส้มตำ

วิธีการปรุงส้มตำ

อุปกรณ์

.....
.....
.....

เครื่องปรุง

.....
.....
.....

วิธีปรุง

.....
.....
.....
.....

ประโยชน์ทางโภชนาการ

.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ ๐๔ การเขียนบันทึกความรู้

คำชี้แจง อ่านหนังสือนามานุกรมตัวละคร “พลายงาม” ตอบคำถามแล้วเขียนบันทึกความรู้
จากเรื่องที่อ่าน โดยสรุปความรู้ และการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

พลายงาม (ขุนช้างขุนแผน)

พลายงามเป็นบุตรของขุนแผนกับนางวันทอง นางวันทองคลอดพลายงามที่บ้านขุนช้าง
ตอนแรกขุนช้างรักพลายงามเลี้ยงดูอย่างดี เมื่อพลายงามอายุได้ ๙ ขวบ ขุนช้างก็แน่ใจว่าพลายงาม
ไม่ใช่ลูกของตน จึงลวงพลายงามไปเที่ยวป่าแล้วทำร้ายจนสลบ ขุนช้างเข้าใจว่าพลายงามตาย
จึงเอาขอนไม้ทับร่างไว้ ผีพรายช่วยไว้ได้ นางวันทองออกตามหาลูกจนพบแล้วเล่าให้พลายงามรู้ว่า
ไม่ใช่ลูกของขุนช้าง เป็นลูกของขุนแผนและชี้ทางให้ไปหาย่าคือนางทองประศรีที่กาญจนบุรี

พลายงามเดินทางไปถึงบ้านนางทองประศรี นางทำพิธีบายศรีรับขวัญแล้วพลายงาม
ไปหาขุนแผนในคุกที่อยู่อยุธยา ขุนแผนขอให้มารดาช่วยสอนพลายงามโดยใช้ตำราของตน พลายงาม
เรียนวิชาของขุนแผนจนอยู่ยงคงกระพันรอบรู้เวทย์มนตร์ต่างๆ เมื่ออายุ ๑๓ ปี นางทองประศรี
จัดพิธีโกนจุกให้ พลายงามอยากถวายตัวเป็นข้าพระพันวษาและถ้ามีโอกาสจะทูลขอบิดาให้พ้นโทษ
ขุนแผนจึงพาไปฝากกับจมีนศรีเสาวลักษณ์ มิตรแท้ผู้อุปการะขุนแผนอย่างสม่ำเสมอ จมีนศรีรับ
พลายงามไว้แล้วช่วยสอนให้พลายงามได้เรียนรู้พระราชกำหนด เมื่อได้โอกาสจมีนศรีก็นำพลายงาม
ถวายตัวเป็นมหาดเล็ก

เมื่อได้ข่าวศึกเชียงใหม่พลายงามจึงขอให้จมีนศรีช่วยทูลว่าตนจะขออาสา จมีนศรีไม่แน่ใจ
ว่าพลายงามจะไปรบได้เพราะเห็นว่ายังเด็กนัก พลายงามจึงลองวิชาให้ดูด้วยการหายตัวไป
แล้วปรากฏตัวเป็นเสือโคร่งขนาดใหญ่ทำที่วังไล่ผู้คน จมีนศรีพาพลายงามขึ้นเฝ้าอาสาไปทำศึก
พลายงามทูลขอขุนแผนบิดาไปเป็นที่ปรึกษาในกองทัพด้วย ระหว่างเดินทางไปเชียงใหม่แวะพักทัพ
ที่เมืองพิจิตร ขุนแผนพาพลายงามไปเยี่ยมเฝ้าพระพิจิตร พลายงามได้เห็นนางศรีมาลาธิดา
พระพิจิตรก็หลงรัก ขุนแผนจึงสวามิภักดิ์ให้พลายงามและให้หมั้นกันไว้ก่อน

เมื่อชนะศึกเชียงใหม่ พระพันวษาประทานบรรดาศักดิ์ให้พลายงามเป็นจมีนไวยวรนาถ และ
มีรับสั่งให้จัดพิธีแต่งงานจมีนไวยกับนางศรีมาลาแล้วประทานนางสร้อยฟ้าธิดาเจ้าเชียงใหม่มาให้
ในวันเดียวกันนางวันทองมางานแต่งงานของจมีนไวย ขุนช้างตามมาด้วย ได้ตีเมียจนเมาล้มตัว

เกิดการโต้เถียงกับจมีนไวย ขุนช้างลำเลิกจมีนไวยว่าไม่รู้จักบุญคุณ จมีนไวยชกต้อยขุนช้างด้วยความโกรธ ขุนช้างเจ็บใจที่ถูกทำร้ายก็พูดถึงเรื่องเก่าที่เคยพาจมีนไวยไปฆ่า จมีนไวยได้ยินขุนช้างอ้างถึงความหลังจึงบอกให้ทุกคนเป็นพยานแล้วเรียกว่าไพร่รุมทุบตีขุนช้างจนสลบ ขุนช้างทูลฟ้องพระพันวษา แล้วใส่ความจมีนไวยว่าทำร้ายมาถึงเจ้านายของตนด้วย พระพันวษาจึงโปรดให้ไต่สวนคดีความ ขุนช้างปฏิเสธเรื่องที่ตนลงจมีนไวยไปฆ่าสมัยเด็กและกล่าวหาว่าจมีนไวยใส่ความตน เมื่อไม่มีหลักฐานชัดเจนจึงต้องมีการพิสูจน์โดยรับสั่งให้ทั้งสองดำน้ำพิสูจน์ความสัตย์ ขุนช้างดำน้ำแพ้ถึง ๒ ครั้ง พระพันวษาทรงสั่งประหารขุนช้างด้วยการให้นำตัวไปผ่าอกที่ป่าซึ่งเคยลงพลายงามไปฆ่า ขุนช้างแกล้งทำเป็นบ้าอาละวาดจึงถูกคุมขังจองจำแน่นหนา นางวันทองรู้เรื่องก็เป็นทุกข์อ่อนวอนให้จมีนไวยช่วยทูลขออภัยโทษให้ เพื่อเห็นแก่มารดาก็จำเป็นต้องไปทูลขอ พระพันวษาจึงยกโทษให้ขุนช้าง จมีนไวยปรารถนาให้แม่วันทองมาอยู่ด้วยจึงใช้เวทย์มนตร์กำบังกายขึ้นเรือนขุนช้าง สะกดให้ทุกคนหลับ แล้วชวนแม่วันทองให้ไปกับทน จมีนไวยส่งคนไปบอกขุนช้างว่าตนป่วยกะทันหันจึงขอให้แม่มาดูแลรักษา ขุนช้างโกรธมากจึงไปถวายฎีกาต่อพระพันวษา พระพันวษาก็รู้เพราะทรงตัดสินให้นางวันทองไปอยู่กับขุนแผนแต่เหตุใดจึงไปอยู่กับขุนช้างอีก ทั้งยังกริ้วที่จมีนไวยประพฤติตนตามอำเภอใจ ทรงเห็นว่านางวันทองเป็นต้นเหตุสำคัญ จึงถามความสมัครใจว่านางจะเลือกอยู่กับใคร ระหว่างขุนช้าง ขุนแผนหรือลูก นางวันทองตกใจทูลตอบไม่ถูก ได้แต่พรรณนาความรักและความรู้สึกผูกพันที่มีต่อบุคคลทั้งสาม พระพันวษากริ้วมาก จึงสั่งให้ประหารนางวันทองทันที จมีนไวยทูลขออภัยโทษให้มารดา พระพันวษาก็ทรงยกโทษให้แต่ก็เข้าไป นางถูกเพชรฆาตตัดศีรษะไปแล้ว จมีนไวยเสียใจจนสลบไป เมื่อฟื้นขึ้นมาก็บวชอุทิศส่วนกุศลให้มารดา

กิจกรรมที่ ๑ ชวนคิด ช่วยตอบ

๑. พลายงามเป็นบุตรของใคร

.....

๒. เพราะเหตุใดขุนช้างจึงคิดฆ่าพลายงาม

.....

๓. นางทองประศรีเกี่ยวข้องกับพลายงามอย่างไร

.....

๔. พลายงามเรียนวิชาอะไรกับขุนแผน

.....

๕. พลายงามทำอะไรจึงทำให้จมื่นศรียอมให้ไปรบ

.....

๖. นิสัยของพลายงามที่ควรนำไปเป็นแบบอย่างคืออะไร

.....

๗. พลายงามได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ใด

.....

๘. นางสร้อยฟ้าและนางศรีมาลาเกี่ยวข้องกับพลายงามอย่างไร

.....

๙. พลายงามได้สิ่งใดเป็นรางวัลหลังจากการไปรบ

.....

๑๐. พลายงามแสดงความกตัญญูทเวที่ต่อแม่วันทองอย่างไร

.....

กิจกรรมที่ ๒ เขียนบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่านเรื่อง พลายงาม

แบบบันทึกความรู้

ประเภทหนังสือ.....

เรื่อง.....

ผู้แต่ง.....

สำนักพิมพ์.....ปีที่พิมพ์.....

หน้า.....บันทึกวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สรุปความรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้สำหรับนักเรียน การเขียนรายงาน

การเขียนรายงานเป็นการเสนอผลงานศึกษาค้นคว้า ผลการทดลองหรือผลการปฏิบัติงานต่างๆ เสนอต่อครู เพื่อนนักเรียนหรือผู้อื่น เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้นหรือให้ผู้อื่นทราบผลการปฏิบัติงานของเรา

การเขียนรายงานที่ดีควรปฏิบัติดังนี้

- ๑) กำหนดหัวเรื่อง
- ๒) วางแผนการเขียนรายงาน
- ๓) รวบรวมข้อมูล
- ๔) เขียนรายงาน
- ๕) ตรวจสอบและปรับปรุงให้สมบูรณ์

๑. กำหนดหัวเรื่อง

ควรกำหนดเรื่องให้ผู้รายงานสนใจต้องการจะรู้ หรือคาดว่าคนส่วนใหญ่สนใจ เช่น สารพิษในชีวิตประจำวัน กระจกชนิดที่มีที่มา ฯลฯ

นอกจากกำหนดหัวข้อเรื่องได้แล้ว ควรกำหนดหัวข้อย่อยๆ ด้วย เพื่อความสะดวกในการค้นคว้า เช่น กระจกชนิดที่มีที่มา

- ที่มาของกระจก
- คุณค่าของกระจก
- การทำกระจก
- การใช้กระจก

ฯลฯ

๒. วางแผนเขียนรายงาน

๒.๑ กำหนดระยะเวลาปฏิบัติงาน เช่น จะเขียนให้เสร็จภายใน ๒ สัปดาห์ ฯลฯ รวมทั้งกำหนดเวลาในการทำงานแต่ละขั้นตอน

๒.๒ กำหนดสถานที่ที่จะไปค้นคว้า เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต สถานประกอบการ หน่วยงานต่างๆ ฯลฯ

๒.๓ กำหนดผู้ร่วมงาน (ถ้าทำงานกลุ่ม) และแบ่งหน้าที่กันให้ชัดเจน

๒.๔ กำหนดวันเขียนรายงานวันตรวจทาน ปรับปรุง แก้ไข

๒.๕ กำหนดวันส่งงาน

ฯลฯ

๓. รวบรวมข้อมูล

ค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่างๆ แล้วรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นหมวดหมู่ หรือตามหัวข้อย่อยที่กำหนด

๔. เขียนรายงาน

๔.๑ นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาเขียนเรียบเรียงเป็นภาพของตนเองให้อ่านเข้าใจง่าย ประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ ความนำ เนื้อเรื่อง และสรุป มีการลำดับความสำคัญ มีสาระความรู้ มีข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์และมีเหตุผลประกอบ ฯลฯ ข้อสำคัญไม่ควรลอกข้อความจากหนังสืออื่นหรือตัดต่อข้อความ จนดูเสมือนเป็นสำนวนของตนเอง แต่ถ้าจำเป็นต้องลอกข้อความสำคัญ ต้องบอกว่ามาจากหนังสืออะไร และถือเป็นการขออนุญาตที่จะต้องระบุชื่อผู้แต่งเสมอ

๔.๒ ทำรูปเล่มรายงานให้สมบูรณ์ ซึ่งมีส่วนประกอบ ดังนี้

๔.๒.๑ หน้าปก ควรมีรายละเอียดดังตัวอย่าง

รายงานวิชาภาษาไทย
เรื่องกระดาดานี้มีที่มา

ผู้เขียนรายงาน
เด็กชายพลิต กระดาดาสา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เสนอคุณครูละเอียด วงศ์แสนดี
ส่งรายงานวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

๔.๒.๒ คำนำ การเขียนคำนำอาจกล่าวถึงสาระต่างๆ เช่น ที่มา จุดประสงค์ของการเขียน รายงาน วิธีการค้นคว้า ผู้ร่วมงาน ผู้มีอุปการคุณ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากรายงาน ฯลฯ

๔.๒.๓ สารบัญระบุเรื่องแต่ละเรื่องที่เสนอและเลขหน้าของเรื่องนั้นๆ

๔.๒.๔ เนื้อเรื่อง คือส่วนที่ค้นคว้าเรื่องมาเรียบเรียงซึ่งเป็นส่วนสำคัญของเรื่อง ตามข้อ ๔.๑

๔.๒.๕ รายชื่อหนังสือที่ใช้ค้นคว้า หรือบรรณานุกรม มีวิธีเขียนดังตัวอย่าง

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ สกสค.

ลาดพร้าว, ๒๕๕๓.

๕. ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

นำรายงานมาตรวจทานอีกครั้ง พิจารณาความต่อเนื่องและตรวจการเขียนสะกดการันต์ แล้วแก้ไขให้ถูกต้อง

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
กระทรวงศึกษาธิการ

ใบงานที่ ๐๖ การวางแผนทำรายงาน

คำชี้แจง แบ่งกลุ่มระดมสมองวางแผนการทำรายงานเรื่องที่กลุ่มสนใจ ภายในเวลา ๑๐ นาที
(๑๒ คะแนน)

รายงานเรื่อง.....

ชื่อกลุ่ม.....

กำหนดหน้าที่สมาชิก

.....

.....

แหล่งเรียนรู้

.....

.....

ระยะเวลา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบความรู้สำหรับนักเรียน

การพูดรายงาน

การพูดรายงาน

การพูดรายงานเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ผู้รายงานจะค้นคว้าหาความรู้เรื่องต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมายมานำเสนอให้ผู้ฟัง ผู้ฟังจะได้รับความรู้หลายเรื่องโดยไม่ต้องค้นคว้าทุกเรื่อง การพูดรายงานควรปฏิบัติ ดังนี้

- ๑) เลือกหัวข้อเรื่อง ทำหัวข้อย่อยให้น่าสนใจ และเป็นที่ต้องการของผู้ฟังมารายงานให้เหมาะสมกับเวลา
- ๒) กำหนดวัตถุประสงค์ของรายงานเรื่องนั้นๆ
- ๓) แบ่งเวลารายงานแต่ละหัวข้อให้พอเหมาะ ไม่ยาวเกินไป
- ๔) เลือกใช้สื่อที่หลากหลายประกอบการรายงาน เช่น ร้องเพลง เชิดหุ่น ฉายวีดิทัศน์ ใช้แผนภาพความคิด ฯลฯ
- ๕) พูดตรงตามหัวข้อที่กำหนด ออกเสียงถูกต้องชัดเจน น้ำเสียงแสดงอารมณ์ความรู้สึกตามเนื้อหาที่พูดเพื่อให้ผู้ฟังสนใจ
- ๖) สรุปภาพรวมของสาระความรู้ที่รายงาน
- ๗) เปิดโอกาสให้ผู้ฟังซักถามในช่วงสุดท้าย

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
กระทรวงศึกษาธิการ

